Suomen Punaisen Ristin Kotimaan apu – kotimaan hätäapu

Maakunnallinen ruoka-apu tilaisuus

6.11.2026

Anne-Mari Hakuni
SPR Satakunnan piiri

Laki Punaisesta Rististä ja Tasavallan presidentin asetus Suomen Punaisesta Rististä

- **Kaikissa oloissa suojella elämää ja terveyttä** sekä puolustaa ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia
- **Pelastaa ihmishenkiä kotimaassa ja ulkomailla**
- Auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia inhimillisten kärsimysten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi
- **Tukea ja avustaa maan viranomaisia** niin rauhan kuin sodan ja aseellisten selkkausten aikana ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi järjestö (mm.):

- Ylläpitää ja vahvistaa auttamisvalmiutta ja harjoittaa humanitaarista avustustoimintaa
- Ylläpitää ja vahvistaa järjestön valmiutta

Katastrofirahasto ja kotimaan apu (kotimaan hätäapu)

Katastrofirahaston varainhankinta

Punainen Risti

- Operaatio Nälkäpäivä
- muut keräykset
- säännölliset lahjoittajat
- kuukausilahjoittajat
- Kontit
- merkkipäivälahjoittajat
- testamentit
- eri lahjoittajaryhmät: yksityiset, yritykset, koulut, muut organisaatiot

Katastrofirahaston säännöt

Punainen Risti

- Varojen käyttöä säätelevät
  - rahaston säännöt
  - kotimaisen avustustoiminnan ohjeet
  - kansainvälisen avustustoiminnan ohjeet
- Sääntöjen mukaan avustettavien tarpeet ovat etusijalla

https://rednet.punainenristi.fi/node/7457

Apumme ulottuu valmiudesta jälkitukeen

Punainen Risti

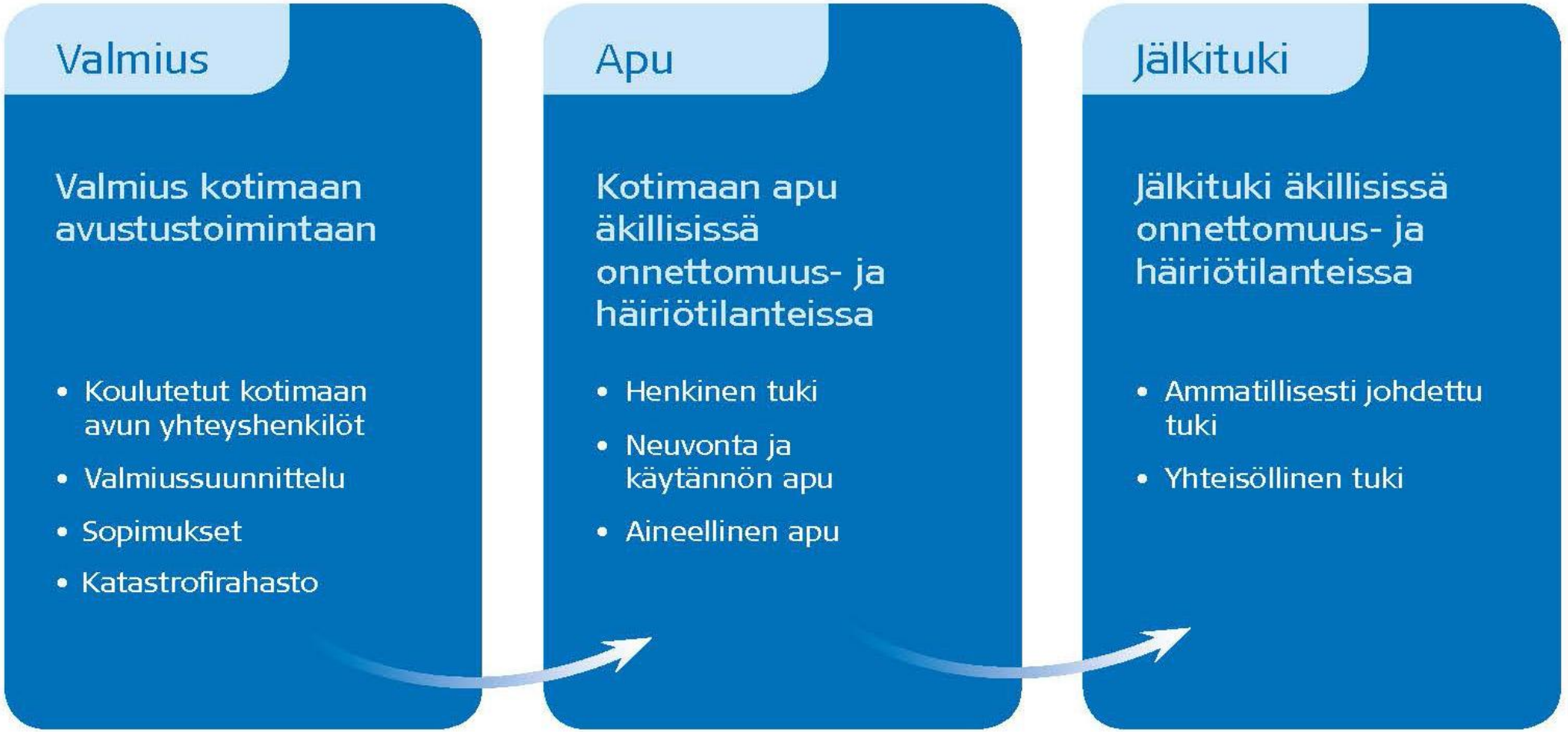

Viranomaiset ovat päävastuussa auttamisesta

Punainen Risti

Äkillisessä onnettomuustilanteessa viranomaisilla on velvollisuus ja vastuu

- Pelastaa ihmiset välittömältä vaaralta.
- Järjestää ensihoito- ja sosiaalipalvelut.
- Tarjota psykososiaalista tukea.

SPR osasto voi käynnistää auttamisoperaation yhteistyössä viranomaisen kanssa tai itsenäisesti.

Meidän tehtävämme ei ole korvata viranomaisten työtä vaan tukea siinä!

Kuva: SPR/ Sirpa Lehtimäki

Katastrofirahasto

Punainen Risti

Hätäapua tarvitaan jatkuvasti

- Katastrofirahaston varoja ei ole sidottu mihinkään tiettyyn kohteeseen, joten niitä voidaan ohjata kriisialueille lyhyelläkin varoitusajalla.
- Toimitetaan humanitaarista apua maailman pahimmille kriisialueille: koulutamme vapaaehtoisia, jaamme perheille käteisavustuksia ja toimitamme kenttäsairaaloita.

Katastrofirahasto

Punainen Risti

Kotimaan hätäapua tarvitaan jatkuvasti

- Kertaluonteista humanitaarista apua onnettomuuden tai häiriötilanteen kohdanneille henkilöille ja kotitalouksille.
- Perustuu periaatteisiin: inhimillisyys, puolueettomuus, tasapuolisuus ja riippumattomuus.
- Toimii viranomaisten tukena tai SPR:n omana humanitaarisena toimintana.

SPR:n kotimaan avun taustaa

Punainen Risti

- Ennen 1980 –lukua: osastot avustivat omista varoistaan tai järjestivät keräyksiä
- 1980 –luvulla Katastrofirahaston käyttömahdollisuus ja ensimmäiset kotimaan avun toimintaohjeet
- ”Punainen Risti auttaa ensimmäiseen arkipäivään” Apua annettiin virka-ajan ulkopuolella ja viikonloppuisin.
- Tänä päivänä sosiaalipäivystys vastaa 24/7
- Punainen Risti voi toimia yhteistyössä ja täydentävänä tukena. Punainen Risti voi toimia myös itsenäisesti.

Kuva: SPR

Milloin apua annetaan?

Punainen Risti

Apu on tarkoitettu äkillisiin kriiseihin, ei pitkäaikaisten talousvaikeuksien ratkaisuun.

- Asuntopalo
- Tulva tai muu luonnonilmiö
- Suuronnettomuus
- Muut tilanteet, joissa vaikutukset ovat kohtuuttomat eikä tuki muuten riitä
- Auttaminen käynnistetään mahdollisimman nopeasti, viimeistään 3 vrk:n kuluessa

Milloin autamme?

Punainen Risti

- Äkillisissä onnettomuus- tai häiriötilanteissa, joiden seuraukset ovat kohtuuttomat yksilölle tai perheelle.
  - Esim. tulipalo, tulva, myrsky tai tykkylumi.
- **Apu on tarpeeseen perustuvaa kertaluonteista apua onnettomuutta seuraaviin päiviin.**
- Autamme Suomessa asuvia ulkomaalaisia samoin perustein kuin Suomen kansalaisia.
- Suomesta ulkomaille matkustaneita autamme vain erityisestä syystä pääsihteerin päätöksellä.

Kuva: 2.10.2023 HML Juha Lindstedt

Punainen Risti

Katastrofirahaston varoja
EI VOI käyttää:

- Taloudelliseen ahdinkoon
- Kosteus- tai homevaurioihin
- Sairastumiseen
- Haittaeläinten aiheuttamaan vahinkoon
- Hautajaisavustuksiin
- Tarvike- tai huonekaluhankintoihin muihin kuin ensisijaiseen asuntoon

Taloudellisen avun enimmäismäärät (1/2)

Kotimaan avun yhteyshenkilönä voit päättää avustuksesta katastrofirahaston varoin seuraavasti:

- Enintään 600 euroa yhdelle henkilölle
- Lisäksi enintään 300 euroa / henkilö saman perheen muille jäsenille.
- Osasto voi auttaa yhdessä onnettomuudessa enintään 2000 eurolla.
- Apu on kertaluonteista!

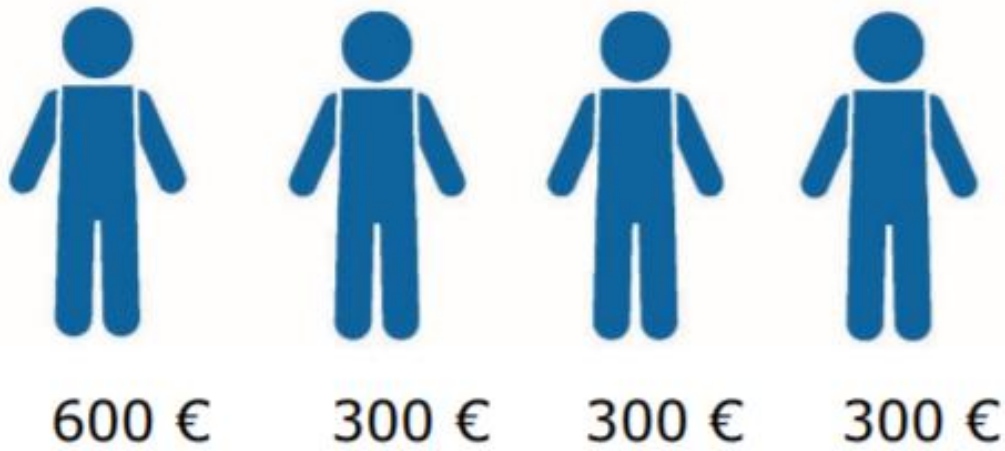

Osaston omien varojen käyttö avustustoimintaan

Punainen Risti

- Punainen Risti **ei voi avustaa taloudellisesti muuta yhteiskunnallistatoimijaa** (kuntaa, säätiöitä, järjestöjä ym.)
- Avustuksista päättää osaston hallitus.
- Osasto voi käyttää varojaan avustustoimintaan huomioiden
  - Kotimaan avustustoiminnan ohjeet
  - Järjestön periaatteet
  - Järjestön säännöt

Punainen Risti

Keskeinen viesti

Kotimaan hätäapu auttaa ihmisiä nopeasti vaikean onnettomuuden jälkeen. Toiminta on tasapuolista, avunsaajan tarpeisiin perustuvaa ja osa Punaisen Ristin humanitaarista tehtävää Suomessa.

Kiitos

Kysyttävää?

Hyvää syksyä ja talven odotusta

